

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Shrnutí otázek a odpovědí a nejčastěji řešených témat

z workshopů pro MAS k SCLLD - programový rámec OPZ

V návaznosti na diskuse, které probíhaly během série workshopů pro MAS na téma programový rámec OPZ v rámci strategií komunitně vedeného místního rozvoje, Vám zasíláme souhrn stanovisek k zásadním tématům a souhrn nejčastějších otázek a odpovědí.

Obsah:

1. Programový rámec OPZ SCLLD
2. Výzva Řídicího orgánu OPZ pro MAS/výzvy MAS
3. Monitorovací systém MS 2014+
4. Projekty realizované v IP 2.3 OPZ
5. Sociální služby/sociální začleňování a komunitní sociální práce
6. Zaměstnanost
7. Sociální podnikání
8. Financování

1. Programový rámec OPZ SCLLD

1) *Existuje povinnost uvádět principy pro určení preferenčních kritérií do programového rámce?*

Povinnost uvádět principy pro určení preferenčních kritérií vyplývá z MPIN. Obsah SCLLD a soulad principů preferenčních kritérií se zaměřením SCLLD bude kontrolován externími hodnotiteli MMR při hodnocení přijatelnosti a formálních náležitostí SCLLD. Neuvádějte prosím konkrétní kritéria, uveďte, že konkrétní kritéria budou stanoveny až k výzvě MAS. Doporučujeme uvést pouze obecně, na jaká témata a problémy, které byly identifikovány v analytických částech SCLLD, se chce daná MAS zaměřit.

2) *Věcné hodnocení projektů Místní akční skupinou.*

Věcné hodnocení projektů předložených do výzvy MAS zajišťuje sama MAS. Řídicí orgán OPZ stanoví MAS povinnost expertního hodnocení projektových žádostí odborníky se zkušeností z oblasti sociálního začleňování, zaměstnanosti a sociálního podnikání (dle zaměření výzvy; mohou být členy výběrové komise MAS či může jít o externí experty, kteří vypracují odborný posudek ke každému projektu). Podrobnější informace k procesu věcného hodnocení projektových žádostí předložených do výzvy MAS budou zveřejněny ve výzvě Řídicího orgánu OPZ pro MAS a v Příručce pro MAS.

Z věcného hodnocení projektových žádostí bude vždy pořízen písemný zápis. MAS zajistí komplexní věcné hodnocení projektových žádostí předložených do výzvy MAS. Hodnocení by mělo zahrnovat posouzení:

- potřebnosti realizace projektu - vymezení problému a cílové skupiny
- účelnosti - cíle a konzistentnost (intervenční logika) projektu, způsob ověření dosažení cíle projektu
- efektivnosti a hospodárnosti - efektivita projektu, rozpočet a adekvátnost indikátorů
- proveditelnosti - způsob zapojení cílové skupiny, způsob realizace aktivit a jejich návaznost a ověření administrativní, finanční a provozní kapacity žadatele

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

(viz kritéria věcného hodnocení projektů OPZ - Příručka pro hodnotitele zajišťující věcné hodnocení žádostí o podporu z OPZ (<http://www.esfcr.cz/prirucka-pro-hodnotitele>).

Fázi věcného hodnocení projektových žádostí vždy předchází hodnocení formálních náležitostí a hodnocení přijatelnosti.

Postupy pro hodnocení a výběr projektů MAS, včetně stanovení lhůt, jsou v současné době upřesňovány mezi Řídicím orgánem OPZ a MMR.

3) U opatření financovaných v programovém rámci OPZ má být uveden Popis možných zaměření projektů realizovaných v rámci opatření. Je možné do této kolonky uvést údaje uvedené v Informaci č. 2 Řídicího orgánu OPZ pro MAS? Tzn., že by se sem překopíroval do jednotlivých opatření text k podporovaným aktivitám uvedený v Informaci č. 2, nebo zde postačí pouze stručný popis bez konkrétnějších věcí? Totéž se týká podporovaných cílových skupin a příjemců podpory.

Popis možných zaměření projektů by měl primárně vycházet z potřeb daného území identifikovaných v analytické části SCLLD. Výčet aktivit v Informaci č. 2 Řídicího orgánu OPZ pro MAS poskytuje možný rámec podpory v rámci OPZ. MAS z tohoto rámce volí aktivity, které mohou pomoci k řešení konkrétních potřeb obyvatel žijících na území MAS. MAS volí aktivity tak, aby smysluplně reagovaly na problémy a potřeby obyvatel s cílem zlepšení jejich životní situace. To bude také předmětem hodnocení programového rámce OPZ ze strany Řídicího orgánu OPZ.

4) Do svých SCLLD mají MAS zařadit k řešení potřeb území opatření (či Fiche, jak byly MAS zvyklé z předchozího období PRV), která mají problémy v území řešit, resp. zlepšit. To platí i pro programový rámec OPZ v SCLLD. Se sociálními programy zatím MAS neměly zkušenosti. Zveřejněné investiční priority 2.3 umožňují velmi široké pole působnosti, a tak bychom v MAS přivítali rady, jak v CLLD formulovat své záměry. Tedy na jaké aktivity (nakolik lze sociální oblasti sdružovat) a kolik by optimálně mělo být vystaveno opatření. Jsou MAS, které zřizují dvě opatření, jiné zase tvoří více opatření, což na druhé straně bude později komplikovat naplňování k nim přiřazovaných indikátorů. Porad'te a sdělte, jak budete průchodnost SCLLD v sociální oblasti hodnotit!

Počet opatření v programovém rámci OPZ ve SCLLD si určuje sama MAS. Řídicí orgán OPZ nemá doporučení ohledně formulací záměrů MAS, jednotlivá opatření by však měla logicky vyplývat z popisu v analytické části SCLLD, tzn., musí existovat jasně identifikovatelná provazba mezi analytickou částí SCLLD a jednotlivými opatřeními programového rámce OPZ. Potřebnost realizace jednotlivých opatření navržených v programovém rámci OPZ by měla jasně vyplývat z analytické části SCLLD.

5) Jakou alokaci uvádět v programovém rámci (počítat s horním, dolním limitem nebo s indikovanou alokací)? Jak postupovat v případě indikované alokace pod 10 mil.?

V programovém rámci OPZ uvádějte indikativní alokaci, která je uvedena v Informaci Řídicího orgánu OPZ č. 1 pro MAS. Od této částky indikativní alokace se může MAS při stanovení své alokace na realizaci programového rámce OPZ odchýlit o -15 %, + 30 %, přičemž na podporu svého programového rámce z IP 2.3 OPZ musí žádat vždy nejméně 10 mil. Kč.

Pokud je tedy indikovaná alokace vyčíslena pod 10 mil. Kč, ale s 30% navýšením dosahuje hranice 10 mil. Kč, doporučuje se alokaci o povolené procento navýšit, aby splňovala hranici přijatelnosti v rámci OPZ. V případě, že indikovaná alokace ani po 30% navýšení nedosáhne limitu 10 mil. Kč, ale MAS zároveň u minimálně dvou sledovaných specifických kritérií splní požadované hodnoty, může předložit SCLLD i pod hranici přijatelnosti alokace 10 mil. Kč.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

- 6) **Finanční plán - jak naplánovat čerpání v jednotlivých letech - otázka spolufinancování. Jak rozdělovat částky k finančnímu plánu za OPZ v tabulce uváděné v MPIN, kde je třeba určit vlastní zdroje příjemce, které se však podle pravidel spolufinancování projektů liší podle toho, zda jde o soukromoprávní subjekty vykonávající veřejně prospěšnou činnost - spoluúčast 0%, či o obce - 5% spoluúčast. Vzhledem k tomu, že nemůžeme přesně predikovat složení našich žadatelů, nevíme, jak danou tabulku správně vyplnit.**

Pokud budete v rámci jednotlivých opatření navrhovat částky za zdroje financování, vždy budete uvádět do sloupce „z toho dotace“ - příspěvek Unie procentuální podíl 85 % z celkových způsobilých výdajů. Ostatní zdroje rozdělíte podle plánovaného resp. odhadovaného složení vašich příjemců. Finanční plán OPZ je predikce zpracovaná na základě vašeho kvalifikovaného odhadu. Z úrovně Řídícího orgánu OPZ bude sledováno plnění celkového finančního plánu resp. sloupce Celkové způsobilé výdaje. Rozpad financování na zdroje financování bereme pouze jako odhad.

- 7) **Sleduje se výkonnostní rámec v rámci finančního plánu? Sledujete nějaká procenta?**

Řídící orgán OPZ bude sledovat plnění harmonogramu finančního plánu a realizaci aktivit v jednotlivých letech. Dále bude ŘO OPZ pravidelně vyhodnocovat čerpání u jednotlivých SCLLD. Doporučujeme tedy nastavit finanční plán, tak, aby bylo čerpání v souladu s pokyny v Informaci Řídícího orgánu OPZ pro MAS č. 3 plánováno s důrazem na první roky realizace SCLLD, příp. rozloženo do sledovaných let rovnoměrně, neboť stejně jako ostatní řídicí orgány i řídicí orgán OPZ je povinen sledovat plnění pravidla čerpání n+3. Pokud byste se od takového nastavení ve vašem finančním plánu odchylovali, je nezbytné do SCLLD uvést zdůvodnění. Nastavení finančního plánu bude hodnoceno v rámci kontroly programových rámců OPZ (s ohledem na termín předložení SCLLD a předpokládaného schválení). MAS může být vyzvána k odůvodnění či přepracování finančního plánu.

V případě, že nedojde k rozdělení celé alokace OPZ na IP 2.3, nebo dojde k odebrání rezervované alokace v průběhu realizace integrovaných projektů u MAS, které nebudou naplňovat finanční plán a plnit další stanovené podmínky vyplývající z Akceptačního dopisu ŘO OPZ, mohou být o nevyužitě prostředky navýšeny SCLLD, které budou mít dostatečnou absorpční kapacitu, budou plnit finanční plán, budou naplňovat hodnoty indikátorů a budou kladně hodnoceny v oblasti administrace projektů (viz Informace Řídícího orgánu OPZ č. 3 pro MAS).

- 8) **Má smysl navyšovat spolufinancování příjemců nad stanovené procento v OPZ z důvodu, aby se alokace ušetřila a podpořilo se tak více příjemců?**

Rezervovaná alokace na realizaci SCLLD odpovídá celkovým způsobilým výdajům, které budou příjemci podpory uvádět v podaných žádostech o platbu. Celkové způsobilé výdaje tvoří základ pro výpočet EU podílu (85 % - evropské zdroje) a ostatních zdrojů financování (15 % - státní rozpočet, rozpočet krajů, obcí, soukromé zdroje). Více o povinné míře spolufinancování dle právní formy příjemce se dočtete v Obecné části pravidlech pro žadatele a příjemce, str. 72 (<http://www.esfcr.cz/pravidla-pro-zadatele-a-prijemce>). Navýšením podílu soukromého spolufinancování příjemců by došlo pouze ke změně poměru mezi dotací (která je tvořena evropskými zdroji a státním rozpočtem) a soukromým spolufinancováním. Navýšení procenta spolufinancování příjemců tedy neumožní MAS podpořit více příjemců, ani ušetřit prostředky alokace.

- 9) **Jak podrobně má být stanovena absorpční kapacita MAS?**

MAS musí prokázat dostatečnou absorpční kapacitu k realizaci projektů v rámci navrženého opatření SCLLD, tj. existenci odpovídajícího počtu potenciálních příjemců podpory, kteří jsou schopni úspěšně realizovat cíle opatření SCLLD. Z programového rámce OPZ by mělo být jasné, že MAS má dostatečně zmapovány potencionální příjemce podpory (poskytovatele sociálních služeb v území a dosavadní kapacitu jejich služeb, potenciální zaměstnavatele či realizátory zaměstnanostních projektů, potenciální zakladatele sociálních podniků, dětských skupin apod.), včetně jejich zaměření a kapacity a případně i

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

zkušeností s realizací projektů. Z popisu absorpční kapacity by mělo být zřejmé, že existují dostatečné kapacity poskytovatelů na realizaci opatření navrhovaných v programovém rámci OPZ dané SCLLD. Příp. lze také popsat, jakým způsobem a jakými nástroji bude MAS absorpční kapacitu na svém území podporovat (pomáhat budovat).

10) Co lze označit za diskriminační ve výběrovém procesu při výběru projektů k realizaci v rámci SCLLD?

V průběhu výběrového procesu je MAS povinna postupovat vždy tak, aby jejím jednáním nedošlo k diskriminaci žádného z žadatelů. Pravidla výběrového procesu musí být transparentní a zajišťovat rovné podmínky pro všechny. Musí být zajištěno, že bude vybrán ten žadatel a projekt, který má nejlepší předpoklady k úspěšné realizaci.

Diskriminační je např. upřednostňování malých poskytovatelů sociálních služeb nebo poskytovatelů, kteří dosud neobdrželi žádnou podporu v OPZ, před velkými a zavedenými poskytovateli, pokud oba poskytovatelé aktivně působí v území MAS. Klíčovým aspektem výběru nesmí být preference vážící se k poskytovatelům služeb, nýbrž především kvalita projektové žádosti a zohledňování potřeb cílových skupin, které vyplývají z analytické části SCLLD. K realizaci projektu musí být vybrán ten žadatel, jehož žádost získá ve věcném hodnocení nejvyšší počet bodů.

11) Projekty realizované MAS (dle MPIN také tzv. „klíčové projekty“)

MAS mohou realizovat projekty v souladu se schválenou SCLLD dle Nařízení Rady č. 1303/2013, článek 34, odst. 4. Dle MPIN jsou projekty realizované v rámci SCLLD přímo MAS označovány jako tzv. „klíčové projekty“ MAS. Z tohoto ustanovení vychází Řídící orgán OPZ, když umožňuje v rámci CLLD MAS realizovat projekty. Realizovat projekt MAS však není povinností, vždy záleží na rozhodnutí MAS.

Pokud se MAS rozhodne projekt MAS realizovat, vystupuje zároveň jako vyhlášovatel výzvy i žadatel o podporu. Povinností MAS podle Nařízení Rady č. 1303/2013, článek 34, odst. 3 písm. b) je zajistit nediskriminační a transparentní postup hodnocení a výběru projektů podle objektivních kritérií pro výběr operací, jež brání střetu zájmů. U projektů realizovaných MAS se tedy nejedná o tzv. „projekty přímého přidělení“, kdy jsou finanční prostředky žadateli přiděleny přímo bez provedení hodnocení v soutěži s ostatními žadateli. MAS vždy předkládá vlastní žádost o podporu projektu MAS do příslušné vyhlášené výzvy MAS spolu s projektovými žádostmi ostatních žadatelů a její žádost prochází procesem hodnocení (formální, přijatelnost, věcné hodnocení) podle kritérií stanovených ve výzvě MAS. Jinými slovy řečeno, pokud se v území najde vhodnější realizátor projektu než samotná MAS, který podá svou žádost, MAS nemusí ve výběrovém procesu zvítězit.

V zájmu objektivního a nestranného hodnocení projektové žádosti předložené MAS tedy MAS musí zajistit oddělení rolí „projektové kanceláře MAS“ (MAS jako předkladatel projektu a žadatel o podporu) a výběrového orgánu MAS (MAS jako hodnotitel projektů a výběrový orgán), včetně kanceláře MAS, která administruje výzvu MAS a zajišťuje realizaci SCLLD včetně animačních aktivit. Je nepřijatelné, aby osoby, které předkládají a případně budou realizovat projekt MAS, byli zároveň osobami, které připravili a administrují výzvu MAS, včetně hodnocení a výběru projektů vhodných k realizaci. Kontrolní činnost Řídícího orgánu OPZ se bude mimo jiné zaměřovat právě i na dodržování postupů při přípravě výzvy MAS a hodnocení a výběru projektů (kontrola příslušné dokumentace, účast na jednáních výběrového orgánu atd.).

V případě, že MAS zvažuje/plánuje/má kapacitu realizovat projekt, popíše a odůvodní to v SCLLD. V SCLLD může MAS identifikovat a popsat (klíčový) problém v území, pro který plánuje sama zpracovat projektovou žádost. Potřebnost realizace uveďte také v programovém rámci SCLLD. Zároveň by v SCLLD měla MAS popsat, jakými kapacitami realizovat projekt disponuje. Rozpočet takového projektu je samozřejmě zahrnut do finančního plánu a do plánu plnění indikátorů a je zahrnut do rezervované alokace stanovené Řídícím orgánem OPZ na realizaci programového rámce OPZ.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

2. Výzva Řídícího orgánu OPZ pro MAS/výzvy MAS

12) *Jak bude probíhat vyhlásování výzev pro MAS Řídícím orgánem OPZ? A jak bude probíhat vyhlásování výzev MAS?*

Výzva Řídícího orgánu OPZ pro MAS je plánovaná na duben 2016. Výzva by měla zahrnovat všechny dílčí podporované aktivity. Bude průběžná a bude platná na celé období realizace SCLLD.

Na základě výzvy ŘO OPZ budou MAS vyhlášovat své vlastní výzvy v souladu s opatřeními navrhovanými v programovém rámci OPZ SCLLD. MAS může své výzvy upravovat (zúžovat, nikoli rozšiřovat), přitom vždy vychází ze zjištěných potřeb území, resp. své SCLLD - výzvou by měla na tyto potřeby a jejich řešení reagovat. U výzev MAS je možné zúžovat jak podporované aktivity, tak i podporované cílové skupiny a oprávněné žadatele. Výčet možných oprávněných žadatelů ovšem MAS nemůže zúžit pouze na MAS samotnou. ŘO OPZ bude schvalovat metodický soulad výzev MAS s výzvou ŘO před jejich vyhlášením.

Podrobnější informace k procesu vyhlásování výzev MAS budou zveřejněny ve výzvě Řídícího orgánu OPZ pro MAS a v Příručce pro MAS.

3. Monitorovací systém MS 2014+

13) *Jakou formou budou předkládány žádosti do výzev MAS?*

Všechny projektové žádosti jsou předkládány prostřednictvím systému ISKP 2014+ a podepsány elektronickým podpisem. Blíže viz kapitola 10.3 Zpracování žádosti o podporu v Obecné části pravidel pro žadatele a příjemce (viz <http://www.esfcr.cz/pravidla-pro-zadatele-a-prijemce>). Předložení projektové žádosti nesmí předcházet vyhlášení výzvy MAS, která bude navázána na výzvu Řídícího orgánu OPZ.

4. Projekty realizované v IP 2.3 OPZ

Obecné informace k podmínkám realizace projektů v OPZ jsou uvedeny v Obecné části pravidel pro žadatele a příjemce a ve Specifické části pravidel pro žadatele a příjemce (naleznete na <http://www.esfcr.cz/pravidla-pro-zadatele-a-prijemce>). Tyto příručky budou platné i pro příjemce ve výzvách MAS. V pravidlech naleznete odpovědi na vaše dotazy týkající se např. podmínek udržitelnosti projektů OPZ, nákupu automobilů pro projekt, jaké náklady budou tvořit výdaje projektu, maximální výše podpory na jedno pracovní místo, nepřímé náklady atd.

14) *Jaká je minimální a maximální výše dotace u projektů? Jaká je doba realizace projektů v OPZ (min. - max.)? Bude pak na ni navázaná doba udržitelnost? A jak bude dlouhá?*

Minimální a maximální výše dotace u projektů stejně jako doba realizace projektů¹ budou stanoveny ve výzvě ŘO OPZ pro MAS v dubnu 2016. Žádáme MAS, aby do své SCLLD **neuváděly**, v jaké minimální nebo maximální výši chtějí projekty podporovat a jak dlouhou dobu realizace projektů chtějí stanovit. SCLLD, ve kterých budou tyto údaje uvedeny, bude ŘO OPZ nucen vrátit k přepracování.

15) *Jaký je nejzazší termín pro ukončení realizace aktivit projektů?*

¹ Pro účely plánování čerpání je možné počítat s maximální dobou realizace projektů 2-3 roky.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Nejzazší termín pro ukončení realizace projektů je 30. 6. 2023. Do dvou měsíců od ukončení realizace projektu musí realizátor předložit závěrečnou zprávu o realizaci projektu.

16) Může MAS podpořit v rámci své výzvy žadatele, který není z jejího území?

Obecně ano, může, důležité je místo dopadu, nikoli místo realizace projektu. Tzn., že žadatel projektu může mít sídlo organizace mimo území MAS nebo aktivity projektu mohou být v odůvodněných případech realizovány i mimo území MAS, avšak prospěch z jejich realizace musí mít vždy cílové skupiny z území dané MAS. Ve výzvě ŘO pro MAS mohou být stanoveny specifické podmínky týkající se konkrétních aktivit.

17) Budou mít MAS přístup do systému evidence veřejné podpory?

Registr podpory de minimis je veřejně přístupný: <http://eagri.cz/public/web/mze/farmar/registr-podpor-de-minimis/>.

18) Integrovaný projekt na rozšíření provozních hodin školních družin pro více obcí. Údajně v IP 1.2 nebyl takový projekt schválen s odůvodněním, že finanční partner nemůže být zároveň dodavatelem služby - služba se musí řádně vysoutěžit.

Obecná odpověď z ESF fóra na partnery s finančním příspěvkem na příkladu škol a organizací rozšíření školních družin:

Pokud škola plánovala dát vyšší odměnu současným pedagogům, nebo uzavřít DPČ či DPP či zkrácený úvazek s jinou osobou, nejedná se obcházení dodavatelského vztahu.

Pokud škola plánovala nákup služby od dodavatele, jenž by zajistil prodloužení provozní doby družiny, a tento dodavatel by byl partnerem s finančním příspěvkem, pak by se jednalo o obcházení dodavatelského vztahu. Pokud tedy škola uzavřela smlouvu s druhou školou a hlídaly si děti navzájem, přičemž jedna škola platila druhé škole za hlídání dětí, pak by se jednalo o obcházení dodavatelského vztahu.

Také je možné, že jednotlivé školy nebudou chtít řešit prodloužení otevírací doby zvýšením úvazku současných pedagogů ani navýšením stavu pedagogů, ale toto prodloužení zajistí prostřednictvím vybraného dodavatele. Soutěžit veřejnou zakázku na výběr dodavatele hlídání dětí mohou jednotlivě (pro každou školu zvlášť) či se mohou domluvit a vysoutěžit jednoho dodavatele pro více škol zároveň. Obě varianty jsou možné.

Odpověď je také k dispozici na fóru ESF²: <https://forum.esfcr.cz/node/85/metodicke-rizeni-opz/qa/thread/8972/zapojeni-partneru-s-financnim-prispevkem-do-projektu/?answer=20632#post-id-20632>

² Pro otevření odkazu je potřeba provést registraci na <https://forum.esfcr.cz/>

5. Sociální služby/sociální začleňování a komunitní sociální práce

19) Je možné v rámci opatření na sociální služby a sociální začleňování podpořit rozšíření stávající služby nebo může být podpořen pouze vznik nové služby?

Možné jsou obě varianty. V každém případě budou podporovány jen registrované sociální služby, které budou součástí krajské, popř. obecní sítě sociálních služeb. Sociální služby jakožto služby obecného hospodářského zájmu totiž budou financovány formou vyrovnávací platby, upravené Rozhodnutím Komise č. 2012/21/EU. Poskytovatel sociálních služeb musí být objednavatelem (kraj, obec) k poskytování služby obecného hospodářského zájmu pověřen a zařazen do krajské/obecní sítě sociálních služeb.

20) Jaká je definice sociálního začleňování, resp. co do něho patří?

Sociální začleňování je proces, který zajišťuje, že osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené dosáhnou příležitostí a možností, které jim napomáhají plně se zapojit do ekonomického, sociálního i kulturního života společnosti a žít způsobem, který je ve společnosti považován za běžný. (viz § 3 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách)

Osobami sociálně vyloučenými nebo sociálním vyloučením ohroženými se přitom myslí osoby vyčleněné mimo běžný život společnosti, které se do něj v důsledku nepříznivé sociální situace nemohou zapojit.

K procesu sociálního začleňování přispívají různé druhy aktivit a služeb, jejichž cílem je podpora osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených v překonání jejich nepříznivé sociální situace a v začlenění se do běžného života společnosti.

21) Je možné financovat v rámci krizové pomoci i psychiatrickou péči (v zařízení je místo sociálního pracovníka psychiatr)?

Krizová pomoc podle § 60 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, je terénní, ambulantní nebo pobytová služba na přechodnou dobu poskytovaná osobám, které se nacházejí v situaci ohrožení zdraví nebo života, kdy přechodně nemohou řešit svoji nepříznivou sociální situaci vlastními silami. Tento druh sociální služby je určen k akutnímu provedení člověka krizí, ke stabilizaci jeho stavu a zajištění následných služeb (psycholog, psychoterapeut, psychiatr, sociální služba) s cílem sociálního začlenění. Krizová pomoc je služba, která pomáhá člověku v krizi navrátit jeho ztracenou rovnováhu a posílit jeho schopnost znovu se zapojit do života. Intervence v rámci tohoto druhu sociální služby mohou mít jak charakter „první pomoci“ pro člověka, který se v krizi octil náhle a nečekaně (např. úmrtí blízké osoby, odhalení situace zneužívání dítěte apod.), tak i pro toho, kdo se v nadměrné zátěži nachází dlouhodobě, ale dosud nevyhledal odbornou pomoc (např. dlouhodobá péče o umírajícího člena rodiny, dlouhodobá finanční zátěž či nezaměstnanost atd.). Krizová pomoc obvykle nespočívá pouze v jednorázové pomoci člověku v akutní krizi, ale zahrnuje i několik intervencí s osobou v krizi, včetně jejího předání do následné péče, pokud to její stav vyžaduje.

Krizová pomoc je sociální službou podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Sociální pracovník je vždy součástí týmu. Vzhledem k charakteru tohoto druhu sociální služby pak mohou být součástí týmu také další odborníci - psycholog, psychoterapeut i psychiatr atd. Není to ovšem tak, že psychiatr nahrazuje sociálního pracovníka. Každá profese má specifickou odbornost a její zastoupení v týmu by mělo být vždy odůvodněno potřebami cílové skupiny, které je služba poskytována.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

22) Co je komunitní centrum?

Komunitní centrum je centrum začleněné do běžné komunity. Cílovou skupinou je komunita a její členové (tj. osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené a další členové komunity).

Vznik komunitního centra je součástí procesu realizace a rozvoje komunitní (sociální) práce v území. Členové komunity se aktivně účastní na všech fázích vzniku a fungování komunitního centra - plánování vzniku komunitního centra, rozhodování o jeho podobě, jeho budování, řízení a zajištění běžného provozu, vyhodnocování funkčnosti a efektivity.

Komunitní centrum slouží jako veřejný prostor pro uskutečňování aktivit komunitní (sociální) práce. Aktivity realizované v rámci komunitního centra naplňují hodnoty a principy komunitní (sociální) práce, které jsou formulovány v zakládacích dokumentech komunitního centra či jinak veřejně deklarovány (principy aktivizace, participace, uschopňování, zplnomocnění, kolektivní spolupráce, sdílení zodpovědnosti atd.). Konkrétní podobu aktivit v komunitním centru utváří cílová skupina podle vlastních potřeb a zájmů s cílem zlepšit sociální situaci nejen jednotlivců, ale i komunity jako celku. Komunitní centrum by mělo být neutrálním a otevřeným prostorem, který umožňuje lidem scházet se, společně vytvářet aktivity a řešit sdílené problémy.

Činnost komunitního centra **musí mít vždy přímou vazbu na sociální začleňování nebo prevenci sociálního vyloučení osob**. Musí být koordinována a zastřešena minimálně jednou osobou s odbornou způsobilostí **sociálního pracovníka** podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, popř. dalšími odbornými pracovníky, pokud to vyžaduje daný druh aktivity. Role sociálního pracovníka a dalších odborných pracovníků působících v komunitním centru a rozsah jejich činnosti (výše jejich pracovního úvazku) musí být vymezena s ohledem na naplňování hodnot a principů komunitní (sociální) práce a vzhledem k charakteru aktivit a celkového dění v komunitním centru.

Aktivity realizované v komunitním centru mohou navazovat na poskytování základních činností registrovaných sociálních služeb podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, avšak **nenahrazují poskytování sociálních služeb**. Je nezbytné vždy jasně oddělit aktivity a programy realizované v komunitním centru od poskytování registrované sociální služby.³

Primárním cílem fungování komunitního centra je vytvořit prostor pro mobilizaci zdrojů uvnitř komunity. Sekundárním cílem pak je pomáhat řešit problémy místní komunity a do jejich řešení zapojit všechny strany, kterých se tyto problémy dotýkají. Budování komunitního centra je snazší tam, kde jsou již alespoň někteří členové komunity připraveni převzít aktivní roli při řešení společných problémů. Tam, kde tato připravenost členů komunity není dostatečná, je vhodné prostřednictvím komunitní (sociální) práce nejprve aktivizovat členy komunity a motivovat je k zapojení a spolupráci.

Řídící orgán OPZ ve spolupráci s věcným garantem a Agenturou pro sociální začleňování připravuje seminář na konec února 2016 pro MAS na téma podpory komunitních center v OPZ v rámci CLLD.

23) Asistent prevence kriminality - ze SCLLD nám vychází, že je potřeba na menších obcích než na těch větších. Není to diskriminační?

Pokud jste takovou potřebu identifikovali, pak to není diskriminační, samozřejmě k tomu bude pro účely specifikace vaší výzvy potřeba podat ŘO OPZ konkrétní zdůvodnění. Určitě by nebylo smysluplné zavádět činnost asistenta prevence kriminality (APK) tam, kde není potřeba. Je však třeba zohlednit, že oprávněným žadatelem mohou být jen obce, kde působí obecní policie. V obcích s udělenou výjimkou, kde je dohoda s Policií ČR, nebudou moci být APK v projektech realizovaných z OPZ podpořeni (bude v gesci Ministerstva vnitra).

³ Například nízkoprahové zařízení pro děti a mládež podle § 62 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, není komunitním centrem. Pokud však takový druh sociální služby v obci existuje, může mezi ním a komunitním centrem fungovat smysluplná spolupráce, z níž mohou mít prospěch jak klienti sociální služby, tak i další členové komunity zapojení do realizace aktivit v komunitním centru, potažmo celá komunita.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Obecně k podpoře činnosti APK: V rámci IP 2.3 OPZ budou podporovány aktivity, které budou v souladu s Metodikou výběru, přípravy a činnosti asistentů prevence kriminality vydané Ministerstvem vnitra ČR viz <http://www.mvcr.cz/clanek/metodika-vyberu-pripravy-a-cinnosti-asistentu-prevence-kriminality.aspx> a <http://www.mvcr.cz/clanek/seznam-metodickyh-doporuceni-vyzvy-programu-prevence-kriminality-na-rok-2015.aspx> v části C3. Nebudou podporovány rekvalifikační kurzy vztahující se k prevenci kriminality, do projektu vstupují již proškolení APK. Vzdělávání nových APK je v gesci Ministerstva vnitra, které má speciální dotační titul na podporu a vzdělávání APK, případně dalších vzdělávacích institucí poskytujících shodné typy vzdělávání. Náklady na absolvování vzdělávání APK nebudou způsobilými v OPZ (kurz Ministerstva vnitra není akreditován). Uznatelné výdaje projektu: mzdy, provoz, výstroj atd. (viz metodika Ministerstva vnitra).

6. Zaměstnanost

24) Další vzdělávání zaměstnanců - jak bude podporováno v rámci IP 2.3 OPZ?

V rámci IP 2.3 OPZ bude podporováno další vzdělávání zaměstnanců pouze, pokud toto vzdělávání bude mít přímý dopad na trh práce (rozvoj lidských zdrojů v podnicích bude podporován v rámci IP 1.3 OPZ). Stejně tak bude podporováno další vzdělávání u nezaměstnaných osob a neaktivních osob, pokud toto vzdělávání povede k přímému uplatnění těchto osob na trhu práce. Vzdělávání lze podporovat pouze jako doprovodné opatření pomáhající cílové skupině uplatnit se na trhu práce (např. v projektu vytvářejícím nová pracovní místa pro cílovou skupinu lze realizovat relevantní odborné vzdělávání, které potřebují osoby nastupující na nově vytvořená pracovní místa).

Konečný výčet podporovaných aktivit bude uveřejněn ve Výzvě Řídícího orgánu OPZ pro MAS.

25) Budou v rámci IP 2.3 OPZ podporován rekvalifikace a veřejně prospěšné práce?

Realizace nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, bude v projektech možné pouze za podmínky zapojení ÚP ČR do těchto projektů formou partnera bez finančního příspěvku.

Rekvalifikace budou v rámci IP 2.3 OPZ podporovány. Je však potřeba zajistit uplatnění podpořených osob na trhu práce, tedy zajištění nových volných pracovních míst pro osoby, které projdou rekvalifikací - ve spolupráci s příslušným kontaktním pracovištěm Úřadu práce ČR (viz předchozí odstavec), místními zaměstnavateli apod.

V rámci IP 2.3 OPZ bude podporováno vytváření pracovních místa ve prospěch obcí a veřejně prospěšných institucí, ale vždy **pouze jako doprovodná aktivita** s dalšími aktivitami v oblasti podpory zaměstnanosti (např. v rámci dostupného zaměstnávání).

Z důvodu koordinace a efektivnosti intervencí na podporu zaměstnanosti, doporučujeme žadatelům vždy předem konzultovat projektové záměry v oblasti zaměstnanosti s územně příslušnými kontaktními pracovišti ÚP ČR.

Konečný výčet podporovaných aktivit bude uveřejněn ve Výzvě Řídícího orgánu OPZ pro MAS.

7. Sociální podnikání

26) Prosíme o bližší specifikaci environmentálních sociálních podniků.

Definice i rozpoznávací znaky environmentálního sociálního podniku pro účely výzvy Řídícího orgánu OPZ pro MAS jsou aktuálně připravovány. V zásadě se dá říci, že environmentální sociální podnik naplňuje společensky prospěšný cíl, kterým je řešení konkrétního environmentálního problému a

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

zaměstnávání a sociální začleňování osob znevýhodněných na trhu práce. Vzniká a rozvíjí se na konceptu tzv. trojího prospěchu - ekonomického, sociálního a environmentálního, přičemž:

- sociální princip: zvyšování zaměstnanosti osob ze znevýhodněných skupin, pojetí cílové skupiny bude širší než u integračních sociálních podniků,
- ekonomický princip: stejný jako u integračních sociálních podniků,
- environmentální princip: podnik vykonává podnikatelskou činnost, která přispívá k řešení konkrétního environmentálního problému (zakladací dokumentace sociálního podniku), podnik zohledňuje environmentální aspekty ve všech fázích podnikání,
- místní princip: podpora lokální ekonomiky, zvyšování místní zaměstnanosti, spolupráce s místními aktéry.

Například může jít o re-use centra, up-cycling výrobu (max. využití použitých materiálů), gastroprovozy s lokálními a bio surovinami, spotřební družstva (sdílené prostory, sklady), sdílecí aktivity - car-sharing, cargo bikes, komunitní kuchyně, prádelny, kompostárny apod.

V ČR doporučujeme informovat se na činnost Moštárny v Hostětíně, která vznikla za účelem záchrany tradičního lokálního sadařství - starých krajových odrůd, rozvoje komunitního a společenského života a zvýšení místní zaměstnanosti.

Rozpoznávací znaky environmentálního sociálního podniku budou definovány ve výzvě Řídicího orgánu OPZ pro MAS. Předpokládáme, v případě environmentálních (i integračních) sociálních podniků budou doporučené konzultace projektových záměrů s Řídicím orgánem OPZ.

Potřebnost vzniku environmentálního sociálního podniku by měla vyplývat z analytické části SCLLD.

8. Financování

27) Jak budou probíhat platby na projekty, budou průběžné, nebo ex-post?

Financování projektů bude probíhat v režimu ex-ante. Projektům bude zasílána zálohová platba po vydání Rozhodnutí o poskytnutí dotace. Výše zálohy bude nastavena dle délky projektu pravděpodobně v rozsahu 20 – 40 % dotace (veřejných zdrojů). Do finančních plánů v SCLLD uvádějte pouze předložené žádosti o platbu (tj. vyúčtované výdaje) do 31. 10. daného roku. Se zálohami ve finančním plánu nekalkulujte.